

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

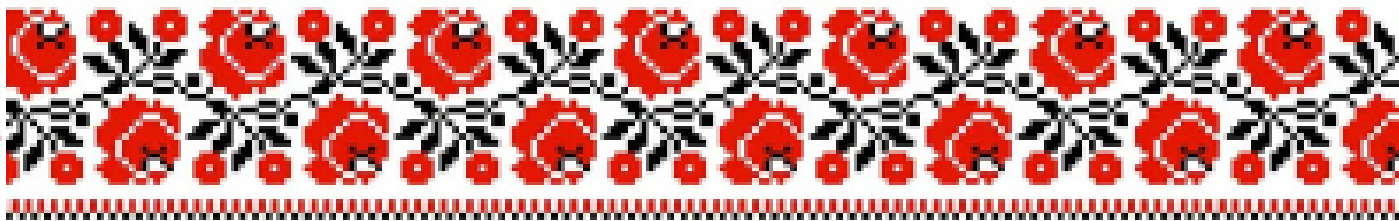
2025 рік

№ 03(400)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

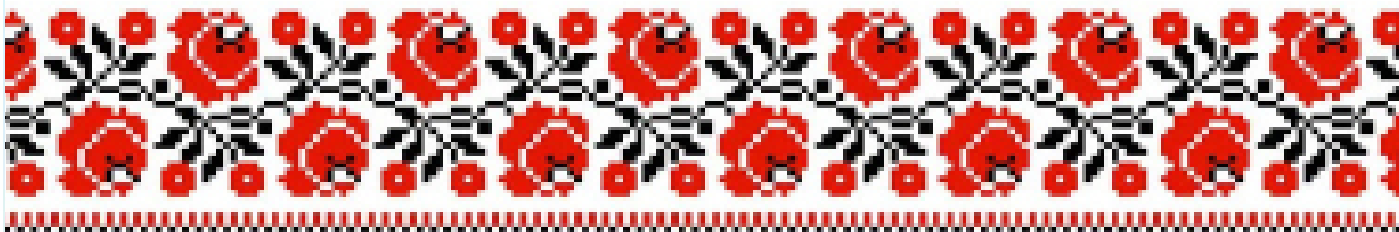
У Дніпровському центрі професійно-технічної освіти побував надзвичайний і повноважний посол Чеської Республіки в Україні **Радек Пех**. Про українсько-чеську співпрацю та підготовку спеціалістів - **у цьому номері!**

"У всіх народів мова — це засіб спілкування, у нас це — фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох — це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються..."

"Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову"

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» — незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.
Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № І-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництва редакції:

У США: Promethean's Retort P.O.Box 35
Lyndhurst, N.J. 07071-0035 USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журналу „CatArt”
Видавець
Видавничо-поліграфічний
центр
вул. Воскресенська, 11
49000 місто Дніпро
Україна

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

ВЕЛЬМИДОСТОЙНІ ДОБРОЧИНЦІ!

В Україні лютує війна і навіть складно описати що ми нині переживаємо. Ми свідомі того що наші люди на чужині роблять дуже багато для перемоги над московськими нелюдами. Є втома, є певна виснаженість. Однак уявіть як складно тут нині в Україні! Тому наш низький уклін тим, хто допомагає сьогодні нашій Вітчизні встояти у цю важку днину. Зокрема, **добродію Василю Стану (Boston, MA.)**, який здійснив пожертви для київського письменника **Сергія Козака**, криворізької «Просвіти», щомісячника «Бористен» та Фондації «Прометеїв отвіт».

Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною.

Правдиво бажаємо Вам усіляких гараздів та гарного

самопочуття!

Влас. інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти	ДЕБЮТ ФІДЕЛЯ СУХОНОСА
Стор.2-3 Дніпропетровщина - потужний промисловий регіон країни	Стор.14 СИРАКУЗЬКІ УКРАЇНЦІ ТАКОЖ ДЕМОНСТРУВАЛИ
Стор.4 Вічна пам'ять	Стор.15 Зі святом, майстри слова!
Стор.5 Фестиваль “З Україною в Серці”	Стор.16 Історія переселенця Марка Шумакера
Стор.6-7 Шматок горянського сміття	Стор.17 “Українська мати і війна”
Стор.8-9 Берегині зустрілись з письменниками	Стор.18-19 Житла більше немає: шахед влучив просто у двір дніпровського журналіста
Стор.10-11 Ідентичність	Стор.20-26 Наша Церква
Стор.12-13 ПАРОДІЙНИЙ	

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті **borysten.com.ua**

«Цікаво»

Дніпропетровщина - потужний промисловий регіон країни

Тут добре розвинена машинобудівна галузь, верстатобудування, приладобудування, автомобілебудування.

Тому в області особливого значення набуває професійно - технічна освіта як важливий чинник розвитку людського потенціалу і економічного зростання регіону.

Попри найгострішу і довготривалу кризу, пов'язану із війною, розпочалася реформа професійної освіти, яка супроводжується модернізацією інфраструктури, зміною освітніх програм, навчанням педагогів, розвитком партнерства, а також популяризацією висококваліфікованих робочих професій. Підхід до навчання стає більш сучасним і кар'єрно орієнтованим. Нині у Дніпровському центрі професійно - технічної освіти навчається півтори тисячі студентів і стільки ж дорослого населення. А протягом наступних декількох років кількість здобувачів освіти має збільшитися вдвічі. Підготовка робітничих кадрів здійснюватиметься за шістьма напрямками в рамках єдиного простору Центру професійної

досконалості. Цей масштабний проект Міністерства освіти та науки за підтримки Європейського Інвестиційного Банку передбачає створення в 9 областях України інноваційних осередків з потужним матеріально-технічним і навчально-методичним потенціалом для надання освітніх послуг для всіх вікових груп. Окрім первинної професійної підготовки, можна також підвищити кваліфікацію, пройти перепідготовку та професійно-технічне навчання кваліфікованих робітників. Курси орієнтовані як на здобувачів освіти закладу, так і на доросле населення, зокрема внутрішньо переміщених та незайнятих осіб. ДЦПТО - це сучасний заклад, де учні не просто опановуватимуть нову професію, але й набуватимуть навичок підприємництва, побудови кар'єри. Інноваційний підхід та інтеграція ІТ-рішень в освітній процес стали важливою частиною модернізації профтеху. Колектив має великий досвід проектної діяльності. Лише минулого року заклад взяв участь у 17 міжнародних програмах і проектах. Впродовж декількох попередніх років за кошти державного бюджету, муніципальних, грантових програм,

а також кошти меценатів і спонсорів були відкриті: молодіжний центр; центр атлетичної підготовки; стадіон; навчально-практичний центр «Відновлювальна енергетика»; навчально-практичний центр «Слюсарного напрямку».

За підтримки Чеської Республіки програми розвитку Дніпропетровщини створений ще один навчально-практичного центр "Сучасні інтегровані технології обробки матеріалів". Це потужна база підготовки фахівців у галузі металообробки, зокрема верстатників широкого профілю, операторів верстатів з програмним керуванням, токарів. Є майстерні й лабораторії з сучасним обладнанням, інструментами та матеріалами, де студенти на практиці відточують професійні навички. Тут створені найкращі умови для якісного навчання.

Дніпропетровський центра професійно-технічної освіти не на словах, а на ділі став інноваційним осередком підготовки висококваліфікованих кадрів не лише у регіоні, а й в Україні. Не даремно наш заклад відвідав президент нашої держави Володимир Зеленський. Така увага керівництва країни зумовлена ще й соціально відповідальною діяльністю цього освітнього осередку. Так нині у стінах ДЦПТО розробляється алгоритм реабілітаційної опіки ветеранам російсько-української війни, а також планується надавати допомогу учасникам бойових дій та членам їх сімей і родинам полеглих захисників. Планують створити ветеранський хаб та запрошують усіх охочих підтримати цей проєкт.

Олександр Стрілець,
директор ДЦПТО

Вічная пам'ять

Відлітають у вирій журавлі. Ось і не стало Микола Міщенко (23 грудня 1934 - 29 березня 2025). Людина яка була взірцем інтелігентності порядності. Він народився на благословенній Полтавщині. Як і кожен емігрант , який не скорився комуністичному свавіллю, перейшов не просте і насичене життя.

У 1943 році родина Миколи Міщенка емігрувала до Австрії, а 1947 — до Бразилії (м. Апукарана, шт. Парана), де М. долучився до громад. життя місц. українства: був бібліотекарем філії Хлібороб.-освіт. союзу, чл. товариства «Соборність» у Сан-Пауло (заступник голови його філії). Від 1958 — у м. Чикаго (США). Тут спочатку служив капралом у стратег. відділі повітр. команди амер. армії, опанував англ. мову, а згодом здобув освіту інж.-конструктора на вечір. курсах Чиказ. тех. коледжу (1971). Потім 20 р. працював у компанії «Bell & Howell», у якій отримав перші 10 патентів і нагороду винахідника (1983), а від 1984 — гол. інж., від 1993 — наук.-тех. дорадник компанії «Motorola», де став автором 50-ти винаходів у галузі виробництва кінознімал. апаратури, а згодом — новіт. засобів мобіл. зв'язку — стільник. телефонів (1993–95 отримав нагороди за

розроблені ним дизайни кишеньк. радіотелефонів). 1992 за дорученням корпорації М. відвідав Україну для налагодження фінанс.-екон. зв'язків з відповід. підприємствами: вже у червні 1993 «Motorola» відкрила своє представництво у Києві. Один із засн. і голова Фундації укр. геноциду-голодомору в США (Чикаго, 2002), заступник голови Комітету збирання коштів на вивчення голодомору 1932–33 Конгрес. комісією США під керівництвом Дж.-Е. Мейса, згодом брав участь у спорудженні пам'ятника жертвам голодомору в Миргороді (Полтав. обл.), який побуд. за фінанс. підтримки Фундації, був чл. Комітету будівництва пам'ятника голодомору при православ. катедрі св. Андрея у передмісті Чикаго, співпрацював з Асоц. дослідників голодоморів в Україні. Крім того, М. — фінанс. референт побудови пам'ятника митрополитові Василю (Липківському) в м-ку Бавнд Брук, голова катедрал. хору «Боян», управи катедрал. собору св. Володимира, заступник голови фінанс. відділу Руху допомоги Україні та заст. отамана «Вільного козацтва» в Чикаго.

Мені особисто довелося бачитися з бл.п. М. Міщенко на початку двохтисячних у Чикаго. В око впало у чомусь дивне. Людина яка так багато встигала у житті була неспішна і розсудлива у розмовах і судженнях. Слухати добродія було не просто цікаво, а й повчально. Він багато допомагав редакції «Бористену» у висвітленні теми геноцидного голоду. За його підтримки побачили світ фундаментальні праці видавництва часопису «Не підлягає забуттю» та «Про голодомор вустах молодих». Вічная пам'ять!

Фідель Сухоніс, шеф-редактор журналу «Бористен»

"Новини"

Фестиваль "З Україною в Серці"

Першого березня, ц.р. в південно-західній Флориді на площі перед будинком міської ради м. Норт Порт відбувся перший велелюдний фестиваль "З Україною в Серці". Мета фестивалю була глибше ознайомити наших сусідів американців з українською культурою та зібрати фонди на гуманітарну допомогу Україні. Організатори фестивалю Юлія і Сергій Даниловець разом зі своєю командою завзято підготовлялися, щоб фестиваль був не тільки інформативний і приємний, але також корисний у збірці фондів для військової лікарні в Києві, дитячого будинку сиріт в Нововолинську та для медичної евакуації в Покровську.

Фестиваль тривав від 12 год. до 6-ої, хоч зацікавлені люди почали приходити навіть раніше. Гості, яких прибуло понад 2,500 осіб під час дня, побачили в наметах українські вишиванки, кераміку, біжутерію та різні сувеніри, які можна було придбати. Були тут також українські страви: борщ, вареники, голубці, печиво та інші страви.

Посередині площі був майданчик для дітей, з різними розвагами. Тут можна було вчитися писати писанку, ліпити варенички, малювати.

Від початку фестивалю, який розпочався молитвою за Україну, ведучий Ник Вихопень оголошував і

дякував спонсорам фестивалю, без яких не можна було б здійснити цю імпрезу. Список спонзорів, мистецьку програму фестивалю, різні зайняття під час дня та список вигравів були подані у дуже гарно оформленій програмці, яку професійно ви.конала Міла Вишкварок. Мистецька програма тривала увесь час і гості могли слухати чудову українську музику та народні, релігійні і сучасні пісні у виконанні місцевих талантів і прибулих гостей. Особливо приємно були чути спів дитячого хору "Світанок Флориди" під проводом маестра Олега Майовського.

Аукціон цінних експонатів приніс гарний прибуток на дуже потрібну гуманітарну поміч, а це: рукавиця боксера Олександра Усика, рукавиця боксера Віталія Кличка, хустка з автографом Валерія Залужного та військові відзнаки України.

Ця незабутня імпреза на довго залишиться у пам'яті учасників і присутніх. Щира подяка членам організаційного комітету, волонтерам, громадським організаціям, приватним спонсорам і підприємцям, що радо погодилися підтримати фестиваль і зібрати кошти на поміч Україні.

*Віра Боднарук, Осередок ім.
Св. Андрія, Норт Порт, Фл. Фото
Віктора Лісничого*

Шматок горянського сміття

Наступне було опубліковано VP Vance із сміттям з горців на мережі X:

«Сьогодні, коли вигулювали мою 3-річну доньку, група протестувальників «Слава Україні» ходила за нами та кричала, оскільки моя дочка ставала все більш тривожною та наляканою. Я вирішив поговорити з протестувальниками в надії, що можу обміняти на них кілька хвилин розмови, залишивши мою малечу одну. (Майже всі вони погодилися.) Це була здебільшого шаноблива розмова, але якщо ви переслідуєте 3-річну дитину як частину політичний протест, ти лайно».

Гарна мова від віце-президента.

За винятком того, що цього не сталося. На X також є відео, яке демонструє цей факт. Демонстранти закріплені в одному місці далеко від ВП. Дорога, на якій стоїть його будинок, закрита для руху пішоходів і транспорту. Місцевої поліції та спецслужб стільки ж, скільки демонстрантів. Зустрічі мітингувальників із ВП немає. Це факти, якщо ви не вірити своїм очам.

Правда ВП може орієнтуватися на тому що вдало можна користуватися тим чого не було бо це важко доказати що його дійсно не було.

Що за фігня намагалася б спровокувати

суперечку, використовуючи власну трирічку. Таке сміття працює в тандемі з іншим сміттям, його босом Дональдом Трампом. А тут немає сумніву Венс це сміття.

Венс був особливо образливим, і явно навмисно, оскільки як адвокат він повинен усвідомлювати обмеження своєї посади. Починаючи з тієї безсоромної засідки на зустрічі в Овальному кабінеті, Венс був відверто не цивілізованим. Будь-яка освічена людина, навіть із освітнім рівнем Трампа, і зокрема адвокат, має знати про протокол. Цей протокол передбачає, що на зустрічі президентів на вищому рівні віце-президент однієї зі сторін, якщо він присутній, повинен зберігати мовчання, особливо там, де ця сторона приймає зустріч. Можливо, Венс вважає Трампа занадто примітивним і малоосвіченим, щоб триматися на своєму.

Якщо запозичити термін у тих, хто, не маючи аргументів чи будь-яких доказів, часто посилається на здоровий глузд, але не має власного. Окрім очевидного протоколу, це звичайна ввічливість. На зустрічі Венс не тільки вийшов за межі очікуваного, але й додатково грубо перекичав гостя Білого дому. З українського боку не виступав ніхто, крім президента Зеленського.

Коли Трамп обрав Венса своїм напарником, багато хто, включаючи мене, дивувалися чому. Огайо був досить червоний. Нарешті я зрозумів, що його обрали з двох причин: він, безперечно, був пустун, повністю заснований на самозвеличенні, яке Трамп дуже цінує. По-друге, він був охороною. Маючи Венса наступним командиром, жоден американський патріот не намагатиметься усунути Трампа з посади. Насправді Венс є більшим із двох зол, хоча й не такий витончений у брехні, як Трамп, і настільки менш загрозливий.

Є ще третій член цього злого трикутника, який, як застереження, помітно був і навіть виступів на сцені під час «Стану Сполучення» і є третім у команді про наступництво. Майк Джонсон на посаді спікера Палати представників є пародією, не маючи ані навичок, а ні досвіду, щоб керувати Палатою представників.

Венс був сенатором у свій перший термін. Джонсон пропрацював два терміни конгресменом (чотири роки), коли його обрали спікером. Жоден з них не мав жодних законодавчих досягнень у своїх резюме. Удача та підлабузництво стали рушієм їхнього приходу до влади, і точно ніхто, навіть божевільні MAGA, не хотіли б, щоб вони очолили країну. Все ж таки я припускаю, що їхній досвід у політиці більший, ніж у Трампа до його обрання в 2016 році. От до чого Америка докотилась.

Це стара методологія автократичного правління. Оточіть себе маловідомими слабачками, і ваше домінування гарантовано. Путін завжди так робить. От Медведев. . Так робив Йосип Сталін. Був такий Кіров. потім Маленков і Хрущов, хоч вони пережили Сталіна. Часами не вдається. Таке трапляється і в мафії, але прізвищ не знаю.. Трамп слідує цьому сценарію. Подумайте!

Аскольд Лозинський (США),
9 березня 2025

Берегині зустрілись з письменниками

Вартісна книга, гідно представлена – саме такий заголовок випадає надати цьому посту. Бо саме сьогодні у стінах Центральної міської бібліотеки - м. Дніпро відбулася презентація художньо-публіцистичного збірника "Берегині України", який побачив світ у видавництві "Серія бібліотека журналу Бористен».

Оспіваний поетичний образ української жінки – берегині нині суворе реальність. Видання складається з публіцистичного та художнього розділів, понад 234 сторінки тексту, 26 авторів, серед яких не лише січесьлавці, а й літератори та журналісти з інших регіонів України. Ця книга покликана бути одним із чинників героїзації наших захисниць, стати яскравою ілюстрацією справді всенародної боротьби українців зі споконвічним ворогом.

Щодо, власне, сьогоднішньої імпрези, то вона не була позбавлена щемливих і піднесених сюжетів. Найперше, завдяки учасникам презентації патріотичного видання. Так, до присутніх звернувся правдивий душпастир, капелан Дмитро Поворотний, славнозвісний комбат Юрій Береза, з привітаннями і ліричними віршами вийшов на з'язок перший заступник голови Національної спілки письменників України Микола Гриценко. У режимі онлайн зібрання привітали автори збірника з Києва та Кропивницького. Ну, а найбільшою прикрасою презентації, стала присутність на імпрезі зразу чотирьох героїнь збірника: Дарина Сливка, Аріна Чабан, Даша Семенченко та Катя Шашло.

Насамкінець хочу ще раз подякувати колегам з Дніпропетровської обласної організації НСПУ, котрі виступили авторами нового художньо-публіцистичного збірника "Берегині України".

Фідель Сухоніс, шеф-редактор щомісячника
«Бористен», член правління
Національної спілки письменників
України/ місто Дніпро
Україна

ІДЕНТИЧНІСТЬ

Приємно зазначити щодо продуктивності сьогоднішнього засідання Координаційної ради з питань утвердження української національної і громадянської ідентичності Дніпровської міськради.

Було розглянуто низку питань, які стосуються подолання наслідків русифікації та совєтизації нашого міста. Як завжди емоційно, але аргументовано задекларував свою позицію відомий меценат В'ячеслав Дідик та й решта учасників зібрання були не байдужими. Звичайно задовлений і тим, що колеги на чолі з головуючим секретарем міськради Олександр Санжара, підтримали мою пропозицію щодо створення обіжника «Локації української ідентичності Дніпра». Суть проєкту полягає у пропаганді й популяризації маловідомих чи забутих постатей, життя яких було присвячено утвердженню української національної ідеї у широкому сенсі та які мешкали і працювали у нашому місті. Таких особистостей чимало.

Наприклад, прозаїк «Розстріляного відродження» Валер'ян Підмогильний, філософ, соціальний антрополог, археолог, історик і культуролог Віктор Платонович Петров, один із фундаторів знищеною московитами УАПЦ священник Костянтин Шарай. Також представники українського національного руху новітньої доби як письменник і дисидент Іван Сокульський. Звичайно за умов війни складно увіковічнити спогад про подвижників меморіальними табличками на будинках, де вони проживали чи пам'ятниками на місцях поховання. Однак, створення обіжника «Локації української ідентичності Дніпра» стане поштовхом для героїзації світочів українського духа, а вже сьогодні може бути адресатом туристичних маршрутів та національно-патріотичних заходів.

Фідель Сухоніс

До Координаційної ради з питань
утвердження національної і громадянської
ідентичності Дніпровської міськради

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

З огляду на завдання які покликана вирішувати Координаційна рада вважаю за необхідне створити за участі профільних фахівців міста обіжник «Локації української ідентичності Дніпра». Суть проекту полягає у пропаганді й популяризації маловідомих чи забутих постатей, життя яких було присвячено утвердженню української національної ідеї у широкому сенсі та які жили і працювали у нашому місті. Таких особистостей чимало.

Наприклад, прозаїк «Розстріляного відродження» Валерій Підмогильний, філософ, соціальний антрополог, археолог, історик і культуролог Віктор Платонович Петров, один із фундаторів знищеною московитами УАПЦ священник Костянтин Шарай. Також представники українського національного руху новітньої доби як письменник і дисидент Іван Сокульський. І подібних діячів пов'язаних з наших містом не один десяток.

Звичайно за умов війни складно увіковічнити спогад про подвижників меморіальними табличками на будинках, де вони мешкали чи пам'ятниками на місцях поховання. Однак, створення обіжника «Локації української ідентичності Дніпра» стане поштовхом для героїзації світочів українського духа, а вже сьогодні може бути адресатом туристичних маршрутів та національно-патріотичних заходів.

Фідель Сухоніс, член Координаційної ради

18 березня 2025 року.

«Сто рядків про книгу»

ПАРОДІЙНИЙ ДЕБЮТ ФІДЕЛЯ СУХОНОСА

Рятівним оберегом у найтяжчі часи для українців був і лишається живодайний гумор в усіх його ситуативно-побутових проявах від добродушного жарту до гострої сатири. Більше того, цей емоційно-психологічний заряд як бальзам зцілення набуває особливої ваги в сьогоденний час жорстокої боротьби з підступною рашистською ордою, метою якої є знищення свободолюбного народу України.

То ж не випадково саме цей живомовний енергетичний потенціал козацького духу обирає й реалізує Фідель Сухоніс у збірці гумористичних поезій «Жовтневі пародії» (Дніпро, серія бібліотека журналу «Бористен», 2024).

У полі зору пародиста 10 творчих колег поетичного хисту, серед яких відомі читачам майстри художнього слова – Микола Гриценко, Віталій Старченко, Олександр Ратнер, Олена Швець-Васіна і нові імена авторів-початківців – Алла Середіна, Наталка Гомель, Сергій Злючий та ін.

У пародіях Фіделя Сухоноса яскраво віддзеркалює як добродушний гумор, так і доброзичливе кепкування до огріхів художнього вислову чи змістовної мотивації твору сучасної поетичної братії, що доречно ілюструється дібраними зразками текстів обраних митців і відповідними переспівами до них і, безперечно, сприятиме в удосконаленні художніх засобів та довершеності поетичних творів. Такий прийом щодо порівняльної характеристики оригіналу і пародії спонукає

до пошуків смислової схожості поетичних зразків і вияву своєрідності художніх засобів, примушує до вимог ретельного добору не тільки художнього слова, специфіки жанрових особливостей, а й реалізації творчого задуму в цілому. Сталі засоби зіставного прийому дають змогу глибше зазирнути в творчу лабораторію поетичних зразків та їхніх переспівів і за змістом, і за формою, як-от:

ПОНЕДІЛОК

*понеділок перший із інших
днів де світ біжить на роботи
коли світу вже не до віршів
меланхолій або скорботи
досить скоєних битв і місій
тиша падає жовтим листям*

Сергій Злючий

*У вухах набатом дзвенить,
Що на старті багато роботи
Часами просто не хочеться жити.
– світе-світе вже зупинися
Я візьму календар з свого столу
І жбурну спересердя додолу:
понеділок послухай в лісі –
Час цей день відмінить!*

Фідель Сухоніс

Своєрідні тлумачення літературних творів з метою осягнення їх змісту, ідейно-художньої концепції та стилістичних огріхів [зметнула горобина > метати – кидати; метнути поглядом (УРС, 364)] спостерігаємо й в інших пародіях Фіделя Сухоноса, наприклад:

*Зметнула горобина в зламі руки-віти
червоніючими нігтиками ягід.
Отак і жінка, що дзвінка чи зустрічі чекає,
своїми витонченими руками
комусь махає і махає із вікна
та застигає, поМилку збагнувши...*

Олена Швець-Васіна

*Піднесла вгору свої гарні ніжні руки-
Так важко пережити довгі дні розлуки.
Метнула поглядом
у листопадове вікно,
Там горобині нам вітру
ламають віти-руки,
Що червоніють ягідьми не так давно.
І враз розплакалась: яке життя лайно.
Махаєш вдома чи у осіннєє вікно,
Та все одно пробито жіночого
терпіння дно!*

Фідель Сухоніс

У пародіях Фіделя вдало використовуються суто українські елементи гумору (окраєць сала) щодо виявлення алогічних огріхів поетичного вислову:

*Принеси мені, як обіцяєш!
Зиму теплу, ніжно-снігову...
Щоб на вікнах візерунки грали
Щоб було, як в казці, наяву!*

Алла Середіна

*Ось така тепер настала справа:
Алла просить гарну зиму наяву
Позаяк – це не окраєць сала,
Де ж знайти і теплу, й снігову?!*

Фідель Сухоніс

За такою ж методикою висвітлюються

індивідуальні стильові риси інших представників січеславської поетичної когорти, у текстовій тканині яких пародист акцентує на якісно змістовних особливостях поетичних творів, привертаючи увагу до вивершення високохудожнього образного мислення, яке не залишає читача байдужим до поезії, її духовної наснаги й гармонії, краси і сили благодатного Слова.

І хоч за обсягом «Жовтневі пародії» невеликі, але щедрі на добродушну посмішку, дошкульний жарт і життєдайну силу українського гумору – споконвічного супутника нащадків свободолюбивого духу Січеславщини. А творцю цієї збірки – Фіделю Сухоносу – побажаємо подальших успіхів на жартівливій ниві пародії, яка є невід'ємною складовою його духовної снаги.

Анатолій Поповський,
доктор філологічних наук
Дніпровського
державного університету
внутрішніх
справ

СИРАКУЗЬКІ УКРАЇНЦІ ТАКОЖ **ДЕМОНСТРУВАЛИ**

Як сказав Президент США Дональд Трамп, з його приходом до влади, почалася “золота доба Америки”. Американці повинні б радіти. Повинні б радіти й українці загальною підтримкою американського народу, який досі помагав Україні у війні з російською агресією. Вони ж бо при кожній нагоді висловлювали американцям свою вдячність. Однак, поведінка та політика Д. Трампа сповняє кожного з нас особливою тривогою за долю України, бо президент Америки відвернувся від нашої Батьківщини та дружньої Європи, щоб тим догодити кривавому путіну, що знову хоче повернути вільний та волелюбний народ України в російську неволю на загладу. Ще перед початком переговорів (без України!) про закінчення війни, Д. Трамп практично запропонував дати росії все, чого вона хоче – капітуляції України. Це ж бо наша національна трагедія.

За долю України вболівають усі наші земляки, в тому й американські українці, які демонструють на вулицях міст проти неправди та російської брехні, яку новий керівник американської держави почав сприймати за правду.

Завдяки ініціативі студентки Сиракузького університету Катерини Колесової, яка приїхала з Києва, в суботу, 1 березня, у центрі Сиракуз відбулася мирна демонстрація в обороні України. Хоч погода була дуже несприятлива, дуже холодна, перед пам’ятником воїнам і морякам, що на площі Клінтона, зібралося понад сто небайдужих громадян нашого міста з українськими прапорами. Між ними були й американські законодавці.

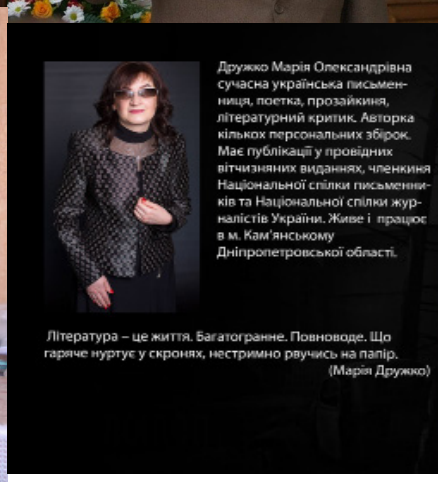
Своє занепокоєння новою політикою Білого Дому супроти України та потребу посилення допомоги Україні у своїх промовах наголошували промовці Катерина Колесова, голова місцевого відділу УККА Ліда Буняк, сенатор Рейчел Мей з Олбані, Наталія Колесова, автор цих рядків тощо. На жаль, між учасниками демонстрації не було нікого з-поміж українського духівництва. Названу подію опісля можна було побачити на п’ятому каналі місцевого телебачення.

Микола Дупляк
Сиракузи, Н.Й.
5 березня 2025 р.

Зі святом, майстри слова!

З березня в Україні та світі відзначають День письменника. Це свято для мене не було абстракцією ще з початку 90-х років минулого вже століття, коли отримав письменницький спілчанський квиток. Особливого змісту набуває нині, у роки, коли маю зобов'язання перед членами Дніпропетровська обласна організація НСПУ як голова правління. Нас не так багато і ми усі різні. А інакше й не може бути, бо письменник - це, найперше, особливість, індивідуальність. Відома річ, з огляду на таке не з кожним може бути комфортно у спілкуванні. Позаяк і я не сотка баксів, аби усім бути до вподоби. Головне, що серед літературної когорти Січеславщини немає прісних, безбарвних. Як на мене, то краще вже приперчений, аніж недосолений.

Зі святом Вас, дорогі колеги! Легкого пера у цей гіркий і доленосний час! Маєте жити довго і у добрій кондиції. Позаяк письменники, як відомо, це нерв нації. А всі хвороби від нервів..

Дав слово батьку захищати сім'ю та продовжувати спортивну кар'єру: історія переселенця Марка Шумакера

21-річний Марк Шумакер з Маріуполя. Місто мрій, моря, заводів та історії, пригадує переселенець. З 9 років хлопець почав активно займатися боксом. У спорт його привів батько – Віталій Шумакер. Він також був боксером. Марк змалечку відвідував спортивні змагання та турніри. Тоді він був найголовнішою підтримкою для свого батька.

Лютий 2022 року перекреслив усі плани родини та змусив починати жити наново. На початку повномасштабного вторгнення батько Марка отримав терміновий виклик, з якого й розпочалася оборона міста.

«Ми з мамою та молодшим братом переїхали до бабусі. 26 лютого ми почули перші вибухи. Потім це було постійно: вибухи, стрілянина, міські бої, це було поруч з домом», – розповідає Марк.

Пізніше зник зв'язок, світло, вода та газ. Родині доводилося на вулиці розводити багаття, щоб приготувати їжу, якої також бракувало. Маріуполець й досі пам'ятає забиті магазинні полиці з хлібом, який на той момент коштував 250 гривень. На початку квітня 2022 року Марк разом з мамою та братом прийняв рішення їхати з міста.

«Ми вирішили спочатку поїхати до Бердянська. На шляху нас постійно зупиняли російські військові на блокпостах. Вони розкидали наші речі, питали хто ми такі та звідки, змушували роздягатися, знущалися з нас. Ми пройшли близько десяти таких блокпостів та доїхали до Бердянська», – з жахом пригадує хлопець.

У Бердянську родина Шумакерів не затрималась, адже місто також було під постійними ворожими обстрілами. За тиждень вони приїхали до Дніпра. Вже тут боксер отримав останню звістку від батька по спецзв'язку. Віталій перебував в облозі на металургійному комбінаті «Азовсталь». Тоді Марк дав обіцянку батькові, що ніколи не покине спортивну кар'єру та буде захищати матір з братом доки вони знову не зустрінуться з ним. 18 травня 2022 року батько хлопця потрапив до російського полону.

"Українська мати і війна"

Дорогі друзі і симпатички журналу! За Вашої участі та підтримки у видавництві Всеукраїнського щомісячника «Бористен» побачив світ художньо-публіцистичний збірник «Берегині України», який розповідає про сильних духом і світлих душею захисниць нашої Вітчизни. Сьогодні, через навалу людожерів з московії, лише у лавах ЗСУ служить близько 62 000 жінок. А ще у складі поліції, з'єднаннях МНС, рятувальних та пожежних службах, різноманітних силових структурах.

Оспіваний поетичний образ української жінки – берегині нині суворе реальність. Видання, на думку багатьох, стало одним із численних чинників героїзації наших захисниць, яскравою ілюстрацією справді всенародної боротьби українців із споконвічним ворогом.

Редакція разом зі своїм авторським активом відчуває моральну і творчу відповідальність у подальшому літописі героїчного спротиву нашого народу. Тому ми започатковуємо новий видавничий проєкт. Це художньо- публіцистичний збірник " Українська мати і війна". У книзі будуть вміщені розповіді про наших славних матерів, які не просто підтримали синів і дочок стати у обороні Вітчизни, врятували своїх малолітніх дітей та підлітків від московської неволі і жахів війни, а й загартували у пору смертельної небезпеки власну силу духу. Це жінки, які пройшовши багато випробувань та не втратили віру в Перемогу, це жінки котрі щодня живуть надією на повернення найріднішої людини із фронту. Художньо- публіцистичний збірника " Українська мати і війна" одночасно має піднесений і трагічний зміст. Видання передбачає різноманітність літературних і журналістських жанрів. Сюди увійдуть документальні оповідання, нариси, есеї, інтерв'ю, вірші, спогади тощо. Ми українці народ героїв! І стали ми таким у великій мірі завдяки нашим матерям.

**Фідель Сухоніс, упорядник
художньо-публіцистичного збірника
" Українська мати і
війна"**

Житла більше немає: шахед влучив просто у двір дніпровського журналіста

28 березня 2025 року під час масованої дронавої атаки на Дніпро постраждало багато цивільних об'єктів, в тому числі і будинок нашого колеги – журналіста Андрія Федченка, передає "Наше Місто".

На момент прильоту ніхто не загинув. Людей доправили в лікарню з різними ступіннями поранень. Під час підготовки сюжету 1 квітня в реанімації з життя пішов один з постраждалих від цієї атаки – Федоровський Ігор Анатолійович. Редакція приносить щирі співчуття родині загиблого. Андрій Федченко згадує, що, на щастя, в той день він та його дівчина Ганна були в гостях у друзів.

Андрій і Ганна приїхали одразу. Працівники ДСНС не пускали їх в дім – це було небезпечно, дах міг завалитись.

Але найстрашнішим було усвідомлення, що постраждати могли двоє котів, яких вони взяли у притулку. Малюки були дуже налякані, але вони вижили, бо на момент удару були у дворі. В будинку стоїть запах пожежі, деякі речі в дальній спальні вцілили. Частину речей пара вивезла, зараз вони з котами проживають у друзів. З техніки вцілів лише ноутбук, але він також потребує ремонту. В спальні вцілила дошка візуалізації – там Ганна розписала свої плани на 2025 рік – робота в сфері маркетингу та ремонт вдома. На жаль, останній пункт здійсниться вреїті, але зовсім не так, як хотілось

*Дарина Сухоніс, фото
Валерій Кравченко*

Наша Церква

Видання благословив Патріарх УПЦ КП Філарет.
Бюлетень відіграє важливу роль в регіоні та Україні по
наверненню населення до духовних витоків нації та
релігійності. Виходить з вересня 2002 року. З грудня
2018 року додаток називається «Наша Церква»

Релігійний додаток часопису "Бористен"

№ 43 (2025)

*Зло не може бути переможене
іншим злом, а лише добром – як
темрява перемагається лише
світлом, – Митрополит Епіфаній*

Коли ми згадуємо про гріхопадіння Адама і Єви, то дві речі мають привернути до себе нашу увагу. Перша – це те, що саме люди зробили вибір між тим, що заповів їм Бог, їхній Творець, і тим, що чого спонукав їх змії-диявол. Маючи свободу обирати, маючи як щедрий дар усе, чого вони потребували, знаючи, якою є воля Божа щодо них – люди все одно схилилися до спокуси, яку їм запропонував змії. А друга річ є та, що вчинивши зло, люди не розкаялися, хоча могли, але почувши заклик Божий до них – сховалися від Господа.

У міркуваннях над цими подіями дехто може виявити незрозуміння: хіба споживання плодів з дерева є провинною, співмірною з таким покаранням, як вигнання з раю і смерть? Однак причина покарання була не в самому споживанні плоду, а в тому, що знаючи з власного досвіду Бога-Творця як благого, люблячого, правдивого, щедрого, справедливого, люди все одно відреклися від Нього на користь змії і його брехливих обіцянок. Адам і Єва справді забажали стати «богами без Бога», захотіли досягти обоження не тим шляхом, який намалював для них Творець, а ніби вкравши від Господа те, що Він і так щедро запропонував їм отримати. Однак отримати не в мить, як радив диявол, але поступово, відповідно до їхніх можливостей і людської природи.

Отже, не Бог відвернувся від людей, але вони відвернулися від свого Творця. І, здійснивши це, вони не лише не розкаялися, а спробували сховатися від Бога. Сховатися у куцах. За листям куців сховатися від Творця і Вседержителя. А коли Господь запитав їх про вчинене, ані Адам, ані Єва не визнали своєї провини, поклавши її на когось іншого. Вчинивши зло, люди продовжили примножувати його і загрузли в ньому, як потоплючий – у трясовині болота.

Вигнання з раю і смертність для прабатьків були не свавільним або незрозумілим покаранням від Бога нібито лише за споживання неналежних плодів. Це був закономірний наслідок відступлення людьми від Творця, зречення від Нього на користь змії та на користь власного самолюбства й гордині.

Коли людина, захопившись безумством,

скаже сама собі, що вона не потребує зовсім їжі та пиття, і тому піде в безводну мертву пустелю, думаючи, що там є якесь інше джерело, яке буде в особливий спосіб жити її – то хіба без їжі та пиття така безумна людина не помре? Вона помре, бо ніхто не може вижити, коли не буде зовсім нічого їсти й пити. І хто буде винний у цій смерті? Лише сама людина, яка відкинула природне усвідомлення потреби їсти та пити на користь безумства.

Так і наші прабатьки – вони знали, що Бог є Творець світу та їх самих, що Він дав їм усе необхідне. Вони чули Його заповідь не їсти плодів з дерева пізнання добра і зла. Заповідь, виконуючи яку вони повинні були показати своє ставлення до Бога, свою любов і довіру до Нього. Натомість вони захопилися думкою, яку навів їм змії, що порушивши волю Божу, відкинувши Його настанову, вони нібито самі стануть богами.

Відірвавши себе від Бога через гріх, підкоривши себе змії-дияволу, люди втратили те єдине джерело життя, яке справді існує. І саме тому стали смертними. Через гріх, який запанував у людині, вони не могли вже перебувати в раю, перебувати у попередньому духовному єднанні з Творцем. І тому вони були вигнані та зазнали смерті як ті, хто замість наповненого благами раю обрав мертву пустелю, думаючи, що там вони знайдуть щось значно краще.

Але Господь і після цього не зрікся Своєї любові до людини. Хоча гріх зробив неможливим подальше життя людини у раю, Бог дав Адаму і Єві та їхнім нащадкам обітницю, що через Спасителя, через Месію, Який прийде, двері раю знову буде відкрито. Гріх буде переможений, влада змії буде зруйнована, його голова буде стерта.

Людина справді виявила найглибшу невдячність до Творця, відкинувши Його. Однак Господь не лише дає можливість прощення грішникам – Він дає в жертву за них життя Сина Божого. Він дає кожному можливість виправитися. І вже цій оновленій, виправленій людині Він дає здатність заново наповнитися благодаттю єднання з Творцем.

Ось чому Писання наголошує на важливості прощення. Бо якщо прощення неможливе, то тоді неможливе і наше спасіння, неможливе і визволення від гріхів жодної людини, неможливе відновлення людини для блаженного життя вічного через перемогу над злом і смертю. Щоби досягти цієї перемоги Бог подає прощення грішникам, які каються. Хоча людина сама винна у загибелі, якої вона зазнає, відвертаючись від Творця, Бог дає кожному з нас можливість врятуватися. Він простягає нам руку і кличе нас.

Але для того, щоби ми могли прийняти це прощення, належить і нам його виявляти. Господь показує це через притчу про немилосердного позичкодавця. Цей чоловік отримав прощення невідплатного боргу, бо цар змилювався над ним і простив йому все, але сам він не схотів простити ближньому своєму значно менший борг.

Також Господь нагадує про необхідність прощення і через слова молитви, які дані нам за зразок: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». Ці слова означають: ми прощаємо, тому і Ти нас прости, Господи, а коли ми не прощаємо, то і ми не можемо сподіватися на прощення.

Відтак ми, дорогі брати і сестри, розпочинаючи шлях посту, повинні нагадати собі, що першопричиною наших страждань і нашої смертності є гріх. Ми не можемо подолати весь гріх у всьому світі, але ми можемо і повинні долати його в собі і у тому, що залежить від нас. Ми маємо перед Богом неймовірний і невідплатний моральний борг, подібно до того, який мав блудний син з притчі. Але наш милосердний і люблячий Небесний Отець дає нам можливість повернутися до Нього. Він дає нам прощення наших провин, коли ми справді хочемо оновитися, відкинути старе гріховне життя і бути знову Його дітьми, а не рабами гріха. Але щоби ми могли прийняти цей дар прощення, ми також і самі маємо бути здатними прощати.

Прощення не означає схвалення гріха чи байдужість до нього. Наше прощення не означає відкинення справедливого засудження зла. Але коли ми прощаємо, виконуючи Божу заповідь, то тим

самим ми віддаємо суд над грішниками і справедливу відплату для них в руки Божі. Господь краще знає і діла, і серце кожного, і кожному віддасть те, що належить, винагороджуючи праведність та караючи зло. Тому, коли ми прощаємо, то так ми не примиряємося з чийось злом, але прагнемо примирення з ближніми заради того, щоби зла у світі цьому стало менше. Бо зло не може бути переможене іншим злом, а лише добром – як темрява перемагається лише світлом.

Тож, дорогі брати і сестри, розпочинаючи шлях Великого просту, шлях власного виправлення, оновлення і очищення від гріхів, відкладімо гнів на ближніх, віддавши справедливий суд в руки Божі та довірившись в цьому, як і у всьому іншому, нашому Господу.

Також, бажаючи духовно вдосконалитися, будемо обмежувати себе згідно з правилами посту. Бо через нестриманість у їжі, через гординю та відсутність покаяння перші люди, наші прабабки, зазнали смерті. Тож нам, щоби бути відновленими для життя, слід робити протилежне – виявляти стриманість, долати гординю смиренням, а гріх перемагати покаєнням.

І тоді, як завершення нашої духовної дороги, і для нас відкриються двері раю, у який Господь наш Ісус Христос закликає увійти тих, хто вірує в Нього і любить Його. Амінь.

“Новини”

Митрополит Епіфаній відзначив воїнів Окремої президентської бригади

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 14 березня 2025 року зустрівся у своїй резиденції з військовослужбовцями Окремої президентської бригади імені гетьмана Богдана Хмельницького.

У зустрічі також взяв участь військовий капелан бригади, протоієрей Андрій Гуль. Предстоятель Православної Церкви України привітав українських воїнів із 3-ю річницею створення бригади та 25-літтям військової частини, подякував їм за самовіддане служіння й побажав наснаги та Божої допомоги у нелегкій справі захисту Батьківщини.

Окрім того, Його Блаженство відзначив капелана та військовослужбовців частини церковними нагородами.

Предстоятель зустрівся з військовими капеланами

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 27 березня 2025 року прийняв у своїй резиденції військових капеланів Православної Церкви України та Української Греко-Католицької Церкви. Очолювали делегацію голова Синодального управління військового духовенства митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан та єпископ Рівненський і Сарненський Гавриїл.

Під час спілкування було обговорено хід навчання капеланів-офіцерів, яке наразі триває у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Йшлося про питання підвищення кваліфікації військового духовенства, виклики, з якими стикаються священники під час звершення свого служіння у війську, а також важливість духовної та психологічної підтримки українських воїнів. Особливу увагу приділили необхідності роботи з травматичним досвідом військовослужбовців та ролі спеціалізованих психологічних тренінгів у підготовці капеланів.

Окрім того, учасники зустрічі обговорили питання реформування служби військового капеланства в Україні.

Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви подякував капеланам за їхнє сумлінне служіння та наголосив на важливості постійного самовдосконалення.

«Нехай Господь допомагає у вашому відповідальному служінні. Хоча ми сподіваємося на якнайшвидше і справедливе припинення цієї страшної війни, але капелани у війську будуть потрібні завжди. Тож необхідно постійно розвиватися і навчатися, щоби якнайкраще надавати духовну підтримку нашим захисникам і постраждалим від війни», – зазначив Його Блаженство.

Предстоятель зустрівся з представниками міжнародної православної благодійної організації ІОСС

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 21 березня 2025 року прийняв у своїй резиденції заступника директора міжнародної православної благодійної організації ІОСС Грега Манзука та представника ІОСС в Україні Гагу Нікабадзе.

У зустрічі також взяли участь голова Управління соціального служіння ПЦУ «Елеос-Україна», митрополит Донецький і Маріупольський Сергій, та його заступник, протоієрей Сергій Дмитрієв.

Під час спілкування сторони обговорили реалізацію гуманітарних проєктів в Україні, які здійснюються за підтримки ІОСС. З початку повномасштабного російського вторгнення ця організація надала через «Елеос-Україна» значну допомогу. Завдяки цьому були реалізовані важливі соціальні ініціативи, зокрема надання гуманітарної допомоги потребуючим, розбудова мережі шелтерів для жінок, які постраждали від насильства, підтримка розвитку мережі соціального служіння, відновлення житла в Бучі та навчання жінок для їхньої професійної інтеграції.

Було також анонсовано новий проєкт, який стане ще одним кроком у підтримці українців, що постраждали від війни. Він передбачає сприяння роботі Центру допомоги в Чернігові, який займається розвитком дітей, надає психологічну та юридичну підтримку, проводить тренінги й забезпечує гуманітарною допомогою тих, хто цього потребує.

Митрополит Епіфаній подякував представникам ІОСС за допомогу та реалізацію важливих соціальних ініціатив.

«Це надзвичайно важливо й значимо в час війни – допомагати тим, хто зазнав горя. Ми вдячні вашій організації та всім американцям, які долучаються до цієї допомоги Україні. Кожен із вас вносить свою лепту в нашу перемогу – перемогу добра і правди», – сказав Предстоятель.

Окрім того, під час зустрічі йшлося про входження «Елеос-Україна» до спільноти благодійних організацій Всесвітньої Ради Церков, а також про навчання священників, щоб вони могли надавати якісну духовно-психологічну підтримку тим, хто пережив травматичний досвід.

pomisna.info

ФУНДАЦІЯ «ПРОМЕТЕЇВ ОТВІТ»

Головним пріоритетом Фундації з осідком у США є сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності, культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу, особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. За чинним американським законодавством пожертви надіслані до Фундації «Прометеїв отвіт» не підлягають оподаткуванню.

Promethean's Retort, P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035
USA . 4petrop@verizon.net, 201 460 1364